

ਪੰਜਾਬ ਸਰਕਾਰ
ਸਿਹਤ ਤੇ ਪਰਿਵਾਰ ਭਲਾਈ ਵਿਭਾਗ
(ਸਿਹਤ-5 ਸ਼ਾਖਾ)

ਸੇਵਾ ਵਿਖੇ

ਰਾਜ ਦੇ ਸਮੂਹ ਵਿਭਾਗਾਂ ਦੇ ਮੁਖੀ, ਡਵੀਜ਼ਨਾਂ ਦੇ ਕਮਿਸ਼ਨਰ,
 ਰਜਿਸਟਰਾਰ, ਪੰਜਾਬ ਅਤੇ ਹਰਿਆਣਾ ਹਾਈਕੋਰਟ,
 ਰਾਜ ਦੇ ਸਮੂਹ ਡਿਪਟੀ ਕਮਿਸ਼ਨਰ, ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਅਤੇ ਸੈਸ਼ਨਜ਼ ਜੱਜ,
 ਰਾਜ ਦੇ ਸਮੂਹ ਸਿਵਲ ਸਰਜਨ, ਪਿੰਸੀਪਲ, ਮੈਡੀਕਲ ਕਾਲਜ,
 ਪਟਿਆਲਾ, ਫਜੀਦਕੋਟ ਅਤੇ ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ।

ਮੀਮੋ ਨੰ: 12/21/2011-5ਸਿ5/ 2225
 ਮਿਤੀ, ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ: 23 ਅਗਸਤ, 2011

ਵਿਸ਼ਾ:- ਅਧਿਗਤਾ ਬਾਰੇ ਮਿਤੀ 18-11-1996 ਨੂੰ ਜਾਰੀ ਕੀਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਹਦਾਇਤਾਂ ਨੂੰ ਵਾਪਸ ਲੈਣ ਸਬੰਧੀ।

*****

ਉਪਰੋਕਤ ਵਿਸ਼ੇ ਤੇ ਇਸ ਵਿਭਾਗ ਦੇ ਮੀਮੋ ਨੰ: 21/39/1996-4ਸਿ5/31208, ਮਿਤੀ 18-11-1996 ਦੇ ਹਵਾਲੇ ਵਿੱਚ।

2. The Persons with Disabilities (Equal Opportunity Protection of Rights and Full participation) Act, 1995 ਦੀ ਧਾਰਾ ਦੇ 2 (1) ਵਿੱਚ ਡਿਸਏਬਿਲਿਟੀ ਤੋਂ ਭਾਵ ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਅਨੁਸਾਰ ਹੈ:-

- 1) Blindness
- 2) Low Vision
- 3) Leprosy-cured
- 4) Hearing Impairment
- 5) Locomotor Disability
- 6) Mental Retardation
- 7) Mental illness

3. ਉਪਰੋਕਤ ਐਕਟ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਅਧਿਗਤਾ ਸਰਟੀਫਿਕੇਟ ਕੇਵਲ ਉਪਰੋਕਤ ਦਰਸਾਈਆਂ ਗਈਆਂ ਡਿਸਏਬਿਲਿਟੀ ਸਬੰਧੀ ਹੀ ਜਾਰੀ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ, ਪਰ ਪੰਜਾਬ ਸਰਕਾਰ, ਸਿਹਤ ਵਿਭਾਗ ਨੇ ਆਪਣੇ ਮੀਮੋ ਨੰ: 21/39/96-4ਸਿ5/31208, ਮਿਤੀ 18-11-1996 ਰਾਹੀਂ ਜਾਰੀ ਕੀਤੀਆਂ ਹਦਾਇਤਾਂ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਹੇਠ ਲਿਖੀਆਂ ਡਿਸਏਬਿਲਿਟੀਜ਼ ਨੂੰ ਇਸ ਮੰਤਵ ਦੇ ਲਈ ਸ਼ਾਮਲ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਹੈ।

Sr. No.	Name of Disability	Percentage of Disability	Remarks
1	Absence of one Kidney	60%	Handicapped/Permanent Disability
2	Absence of one Lung	60%	-do-
3	Absence of one Eye	25%	-do-
4	Permanent Colostomy	60%	-do-
5	Partial Gastrectomy	25%	-do-
6	Complete Gastrectomy	60%	-do-
7	<u>Panhystrectomy</u>	Nil	Nil

4. ਮੁੱਖ ਕਮਿਸ਼ਨਰ, ਅਧਿਗਤਾ, ਭਾਰਤ ਸਰਕਾਰ ਅਤੇ ਪੰਜਾਬ ਸਰਕਾਰ ਦੇ ਵਿਭਾਗਾਂ ਵੱਲੋਂ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੋਏ ਪੱਤਰਾਂ ਨੂੰ ਵਿਚਾਰਦੇ ਹੋਏ ਇਹ ਮਹਿਸੂਸ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਸਿਹਤ ਵਿਭਾਗ ਵੱਲੋਂ ਜਾਰੀ ਕੀਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਹਦਾਇਤਾਂ ਵਿੱਚ ਦਰਸਾਈਆਂ ਗਈਆਂ ਅਧਿਗਤਾ ਐਕਟ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਨਹੀਂ ਹਨ। ਇਸ ਲਈ ਇਹ ਹਦਾਇਤਾਂ, ਜੋ ਮੀਮੋ ਨੰ: 21/39/96-

4ਸਿ5/31208, ਮਿਤੀ 18-11-1996 ਰਾਹੀਂ ਜਾਰੀ ਕੀਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਸਨ, ਨੂੰ ਤਤਕਾਲ ਸਮੇਂ ਤੋਂ ਵਾਪਸ ਲਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਇਹ ਸਪੱਸ਼ਟ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਅੱਗੇ ਤੋਂ ਅਪੰਗਤਾ ਸਰਟੀਫਿਕੇਟ ਸਬੰਧਤ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 2 (੬) ਦੇ ਤਹਿਤ ਹੀ ਜਾਰੀ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ।

ਵਧੀਕ ਸਕੱਤਰ ਸਿਹਤ (ਐਸ)

ਉਤਾਰਾ ਸਮੂਹ ਵਿੱਤੀ ਕਮਿਸ਼ਨਰ/ਪ੍ਰਬੰਧਕੀ ਸਕੱਤਰਾਂ ਨੂੰ ਸੂਚਨਾ ਅਤੇ ਯੋਗ ਕਾਰਵਾਈ ਹਿੱਤ ਭੇਜਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ।

ਵਧੀਕ ਸਕੱਤਰ, ਸਿਹਤ (ਐਸ)

ਸੇਵਾ ਵਿਖੇ

ਸਮੂਹ ਵਿੱਤੀ ਕਮਿਸ਼ਨਰ/ਪ੍ਰਬੰਧਕੀ ਸਕੱਤਰ,
ਪੰਜਾਬ ਸਰਕਾਰ।

ਅ.ਵਿ.ਪੰ.ਨੰ: 12/21/2011-5ਸਿ5/ 2276

ਮਿਤੀ, ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ: 23/8/11

ਪਿ.ਅੰ.ਨੰ: 12/21/2011-5ਸਿ5/ 2277

ਮਿਤੀ, ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ: 23/8/11

ਉਤਾਰਾ ਹੇਠ ਲਿਖਿਆਂ ਨੂੰ ਸੂਚਨਾ ਅਤੇ ਯੋਗ ਕਾਰਵਾਈ ਹਿੱਤ ਭੇਜਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ:-

- 1) ਗ੍ਰਹਿ ਸਕੱਤਰ, ਕੇਂਦਰੀ ਸਾਸਤ ਪ੍ਰਦੇਸ਼, ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ;
- 2) ਡਾਇਰੈਕਟਰ, ਸਰਕਾਰੀ ਮੈਡੀਕਲ ਕਾਲਜ ਅਤੇ ਹਸਪਤਾਲ, ਸੈਕਟਰ-32, ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ;
- 3) ਡਾਇਰੈਕਟਰ, ਆਲ ਇੰਡੀਆ ਇੰਸਟੀਚਿਊਟ ਆਫ ਮੈਡੀਕਲ ਸਾਇੰਸਜ਼, ਸਫਦਰਜੰਗ, ਨਵੀਂ ਦਿੱਲੀ;
- 4) ਡਾਇਰੈਕਟਰ, ਪੀ.ਜੀ.ਆਈ., ਸੈਕਟਰ-12, ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ;
- 5) ਰੈਜੀਡੈਂਟ ਕਮਿਸ਼ਨਰ, ਕਾਪਰਨੀਕਸ ਮਾਰਗ, ਪੰਜਾਬ ਭਵਨ, ਨਵੀਂ ਦਿੱਲੀ;
- 6) ਡਾਇਰੈਕਟਰ, ਸਿਹਤ ਤੇ ਪਰਿਵਾਰ ਭਲਾਈ, ਪੰਜਾਬ, ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ;
- 7) ਡਾਇਰੈਕਟਰ, ਪੈਨਸ਼ਨ ਅਤੇ ਪੈਨਸ਼ਨਰਜ਼ ਭਲਾਈ, ਪੰਜਾਬ, ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ;
- 8) ਕਮਿਸ਼ਨਰ, ਸਮਾਜਿਕ ਸੁਰੱਖਿਆ ਇਸਤਰੀ ਤੇ ਬਾਲ ਵਿਕਾਸ ਵਿਭਾਗ (ਅਪੰਗ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਦੀ ਭਲਾਈ ਸ਼ਾਬਾ), ਪੰਜਾਬ, ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ; ਅਤੇ
- 9) ਡਾਇਰੈਕਟਰ, ਲੋਕ ਸੰਪਰਕ ਵਿਭਾਗ, ਪੰਜਾਬ, ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ।

ਵਧੀਕ ਸਕੱਤਰ ਸਿਹਤ (ਐਸ)

ਉਤਾਰਾ ਸਕੱਤਰ, ਖੁਰਾਕ ਤੇ ਸਪਲਾਈ ਵਿਭਾਗ, ਪੰਜਾਬ, ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ ਨੂੰ ਉਹਨਾਂ ਦੇ ਅ.ਸ.ਪੰ.ਨੰ: ਅ3(3Xਕਕ-13122)-11/723, ਮਿਤੀ 29-7-2001 ਦੇ ਹਵਾਲੇ ਵਿੱਚ ਸੂਚਨਾ ਅਤੇ ਯੋਗ ਕਾਰਵਾਈ ਹਿੱਤ ਭੇਜਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ।

ਵਧੀਕ ਸਕੱਤਰ ਸਿਹਤ (ਐਸ)

ਸੇਵਾ ਵਿਖੇ

ਸਕੱਤਰ, ਪੰਜਾਬ ਸਰਕਾਰ,
ਖੁਰਾਕ ਤੇ ਸਪਲਾਈ ਵਿਭਾਗ,
ਪੰਜਾਬ, ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ।

ਅ.ਵਿ.ਪੰ.ਨੰ: 12/21/2011-5ਸਿ5/ 2278

ਮਿਤੀ, ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ: 23/8/11

